

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
Մ. ՔՈԹԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ.
ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐ ԵՎ
ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
Մ. ՔՈԹԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ.
ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐ ԵՎ
ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

ԵՐԵՎԱՆ

2020

ՀՏԴ 330.322
ԳՄԴ 65.263
Ս 259

Տպագրվել է ՀՀ ԳԱԱ Մ.Քոթանյանի անվան
տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտական
խորհրդի որոշմամբ:

Մասնագիտական խմբագիր՝

տ. գ. դ. Ռ. Սարինյան

Սարգսյան Լ. Ն. և ուրիշներ

Ս 259 Հայաստանի ներդրումները. մարտահրավերներ և հնարավորու-
թյուններ / Լ. Սարգսյան և ուրիշներ, -Եր.: ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի
անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ, 2020, -320 էջ:

Գրքում փաստաթղթային և ցուցանիշային վերլուծության միջոցով բացա-
հայտվել են ՀՀ-ում ներդրումային միջավայրի հիմնական առավելություններն ու
թերությունները: Ներդրողների շրջանում իրականացված սոցիոլոգիական
հարցման միջոցով բացահայտվել են ՀՀ-ում ներդրողների ունեցած հիմնական
խնդիրները: Տնտեսաչափական մեթոդների կիրառմամբ գնահատվել է ներ-
դրումների ազդեցությունը ՀՀ տնտեսության զարգացման վրա, բացահայտվել
են ՀՀ տնտեսության այն ոլորտները, որոնք կարող են հեռանկարային համա-
րվել ՕՈՒՆ ներգրավման տեսանկյունից, ինչպես նաև մշակվել է ներդրումային
միջավայրի բարելավմանն ուղղված ռազմավարության նախագիծ: Հետազոտու-
թյունն իրականացվել է ՀՀ ԿԳՄՍՆ գիտության կոմիտեի տրամադրած ֆինան-
սավորմամբ՝ 19YR-5B009 ծածկագրով գիտական թեմայի շրջանակներում:

Գրքի 1.4 ենթագլուխը հեղինակել է Դ. Գրիգորյանը, 1.2-ը՝ Ս. Մարգարյանը,
իսկ 3.2 և 3.3 ենթագլուխերը՝ Դ. Գրիգորյանը և Ս. Մարգարյանը՝ համահեղի-
նակությամբ:

ՀՏԴ 330.322
ԳՄԴ 65.263

ISBN 978-9939-9214-4-0

© ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ, 2020

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	4
ԳԼՈՒԽ 1. ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԴԵՐԸ ՀՀ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ	12
1.1. Ներդրումները որպես տնտեսության զարգացման շարժիչ ուժ	12
1.2. ՀՀ-ում ներդրումների քննական վերլուծություն.....	24
1.3. Ներդրումային ոլորտը կարգավորող իրավական դաշտը ՀՀ-ում.....	64
1.4. ՀՀ-ում ներդրումային միջավայրի առավելություններն ու թերությունները	87
ԳԼՈՒԽ 2. ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ՎՐԱ	155
2.1. ՕՈՒՆ ազդեցությունը տնտեսական զարգացման վրա աշխարհում	155
2.2. ՀՀ մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա ՕՈՒՆ ազդեցության շղթաների բացահայտումը.....	170
2.3. Տնտեսության վրա ՕՈՒՆ ազդեցության քանակական գնահատումը ՀՀ-ում և աշխարհում.....	189
ԳԼՈՒԽ 3. ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ՄԻԶԱՎԱՅՐԻ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	201
3.1. Տեղական և օտարերկրյա ներդրողների հիմնախնդիրները ՀՀ-ում.....	201
3.2. Ներդրումային դաշտի բարելավման ուղիները ՀՀ-ում	214
3.3. Ներդրումների համար շահավետ ոլորտները ՀՀ-ում.....	246
3.4. ՀՀ-ում ներդրումային միջավայրի բարելավման ռազմավարական նախագիծ	278
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	300
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	311